

Чюдс ѿтца Гевѡрѣа ѡ змиѣ.

Teesie

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Salve,

Balandžio pabaigoje su draugėmis ėjome pasižiūrėti Neries pakrantėje pražydusių japoniškų sakurų. Jau tikrai pavasariu ir mokslo metų pabaigos pradžia. Tuoj akimirksniu prabėgs artėjanti sesija: įskaitos, egzaminai,

įtampa, nerimas ir nemigo naktys, ir ramia, džiugia širdimi galėsite pasakyti sau: *Lucundi acti labores* (baigti darbai malonūs – Ciceronas). Jau visai prieš akis atostogos, praktika... ir turbūt ne vienam širdyje neramiai kirbantis klausimas, o kur mane paskirs, o kaip bus?

Norėčiau trumpai su jumis pasidalinti savo patirtimi, gal jau pasenusia (čia gal man lyg pensininkei norisi pasakoti vis tą patį iš naujo ir iš naujo ☺), bet kuri buvo man gera gyvenimo pamoka, kai vieną dieną, supratusi savo giliausią troškimą, kad noriu gyvenime misijos, leidausi į kelionę ir avantiūrą su Dievu.

Missio (lot.) – pasiuntimas, išsiuntimas, t.y. kažkas išsiunčia, o ne pats save išsisiunti. Prisimenu, kad vien išgirdus pasiūlymą, mano širdis nusirito iki pakulnių: Vakarų Afrika, Togas, musulmonai. Kodėl Afrika? Visą laiką mano širdyje ir galvoje buvo Pietų Amerika, bet rašydama motyvacinį laišką lyg tarp kitko, kaip ir netyčia „prikabinau“ ir Afriką. Man ten ir parinko bendruomenę... Prisipažinsiu, pirmiausia ištikio šokas. Išėjau pasportuoti, nors buvo ir ne rytas. Iš nerimo nubėgau 8 km...

Gavau tai, ko bijojau – juodukus ir musulmonus ☹. Paradoksas. Net ir nuvykus tenai, matant visą situaciją, pirmasis klausimas buvo, kaip aš čia gyvensiu ir išgyvensiu? Vedė tik vidinis pasitikėjimas, kad Dievas yra man paruošęs „didžiųjų dalykų“ ir bet kokiaje situacijoje Jis gali atsakyti į mano giliausius troškimus. Tereikia manoj „TAIP“. Ir tikrai dabar galiu drąsiai sakyti, kad tai buvo vienas iš gražiausių ir vaisingiausių mano gyvenimo tarpsnių. Tai buvo kaip patirtis – atrask gyvenimą iš naujo ir naujai.

Afrika mane išmokė daugelio dalykų: priimti savo ir kitų kitoniškumą, kaip sako šv. Marija Eugenija „Yra tikra kvailystė nebūti tuo, kas esame, tiek pilnai, kiek įmanoma“; iš „veikti, daryti“ reikia pereiti į „gyventi ir būti“, kas taip svetima europietiškam mentalitetui. Juk dažnai gyvenam pagal lenktyninio arklio principą – kuo toliau nubėgti ir kad kuo daugiau mums pa-

plotų. Visą laiką stebino žmonių mokėjimas džiaugtis, švęsti ir dalintis, nors jų gyvenimo sąlygos tikrai nelengvos. Tai vienas iš dalykų, kuris tikrai šokiruoja – skurdas ir begalinis džiaugsmas.

Ir dabar prisimenu mokinių veidus, kurie man pradžioje atrodydavo visi vienodi. Grįžusi po pamokų namo vis prisimindavau, kaip negalėdavau pasakyti, kokiose klasėse turėjau pamokas; vaikus paklaikusius iš baimės, kurie pirmą kartą išvydę „*anasarą*“ (baltąją) išsprausdavo tarp mamos kelių; iki begalybės išsitiesusį afrikietišką laiką; keliones po 20 žmonių aštuonviečiame automobilyje kartu su ožiukais, šuniukais, purpleliais, kai žinodavau tik kelionės tikslą, o visa kita likdavo paslaptimi; benzinu varomą šaldytuvą; dėl grožio gatvėje mirksinčius šviesoforus, važinėjimą (tiksliau būtų jodinėjimą) motociklu lietaus išvagotais keliukais; afrikietiškus ritmus, tam-tamo garsus; 3-4 valandas trunkančias šv. Mišias, vaikučius ant mamų nugarų, kultūrinę ir kalbinę įvairovę, gausias šeimas ir afrikietišką žmonių svetingumą.

„Dievas niekuomet nieko neatima, vietoj to nesuteikdamas paties savęs“ (Šv. Marija Eugenija). Jis visą laiką duoda apščiai.

Taigi jūsų praktika irgi misija – išsiuntimas (*sic!*). Kur bepaskirtų, kur beatsirastume, visur tos pačios kopėčios veda į dangų. Dievas visur tas pats. *Scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum* (Rom 8,28). Tad norėčiau linkėti pasitikėjimo, kad viskas į naudą, ruošiantis kunigystei. Svarbu nepamiršti vieno labai naudingo pamokymo: „Jei negali pakeisti situacijos, pakeisk požiūrį į ją“. Gal tai bus jums patirtis *non nova, sed nove* (ne nauja, bet naujoviškai). O taip pat linkiu jums gero *otium post negotium* (poilsio po darbo).

Magistra vestra Vilma

KUNIGŲ METUS MININT

Minėdami kunigų metus, toliau dalinamės pašaukimo į kunigystę mintimis. Šioje skiltyje paprašėme pasisvečiuoti Vilniaus augziliarą vyskupą Arūną Poniškaitį. Labai džiaugiamės vyskupo atvirumu, paprastumu ir nuolankumu. Su malonumu pristatome mintis, padėsiančias atpažinti Dievo veikimą ir mūsų pašaukimo kėliuose.

J.E. vysk. Arūnas Poniškaitis

Kas yra pašaukimas? Kokia Dievo vieta jame? Kokiū būdu Jis šaukia ir kam? Kaip pašaukimas atpažįstamas?

Pašaukimas – tai Dievo dovana, santykis, gyvenimo kelias. Tokie žodžiai pirmiausia iškyla galvoje, svarstant apie pašaukimo esmę. Bandydamas plačiau apibūdinti, sakyčiau, kad pašaukimas – tai mylinčio ir dosnaus Dievo užkalbinimas,

kuriuo Jis žmogų kviečia atpažinti Jo dovanotus talentus ir, jais dalinantis, liudyti Dievo meilę ir ištikimybę, tuo būdu atrandant laimę čia ir amžinybėje. Be abejo, tai nėra vienintelis ir išsamus apibrėžimas.

Kiekviename pašaukime Dievas yra Pirmasis. Jis – giliausia ir svarbiausia kiekvieno iš mūsų atsiradimo ir buvimo priežastis. Nors už savo gyvenimą, pomėgius esu dėkingas tėvams, kitiems šeimos nariams, draugams, tačiau didžiausia dovana, kurią jie padėjo atpažinti, tai tikėjimas: juo atsiveriu Dievui, kuris mane myli tokį, koks esu. Jis man turi planą ir nori, kad jį atpažinčiau ir įgyvendinčiau. Šioje Dievo meilėje ir atsiliepiame į ją glūdi mano gyvenimo prasmė ir laimė.

Dievas šaukia būti Jo bendradarbiais, statant Jo Karalystę – tiesos ir gyvybės, šventumo ir malonės, teisingumo, meilės ir taikos Karalystę, kaip skelbia Kristus, Visatos Valdovo, iškilmės prefacija. Visi šiame darbe esame svarbūs ir reikalingi, tačiau nei vienas nesame absoliučiai būtinas, nepakeičiamas. Tad galutinis mūsų pašaukimo motyvas yra Dievo noras, kad būtume laimingi Jame. Esame pašaukti laimei, o kelias į ją yra Jėzus. Jį sekti Dievas pakviečia įvairiais būdais. Dažniausiai – tyliai, subtiliai,

kitų pasiaukojimo, ištikimybės pavyzdžius. Jo balsas – ne kalnus ir uolas trupinančio vėjo, žemės drebėjimo, ugnies, bet švelnios tylos balsas (plg. 1 Kar 19, 11-12).

Kad atpažinčiau pašaukimą, turiu išsiklausyti būtent į tą „švelnios tylos balsą“, net jeigu kai kada Dievas ir stipriau „krestelėtų“, norėdamas pažadinti. Pašaukimą atpažįstu, kasdien eidamas ta kryptimi, kuria Dievas kviečia, nesidairydamas atgal, priimdamas neatšaukiamų pasirinkimų pasekmes. Tai ne tik atpažinimo, bet ir nuolatinio ugdymosi vyksmas. Jėzaus palyginimas apie žemėje paslėptą talentą iškalbingai byloja, kas nutiktų, jei savąjį pašaukimą ramiai uždaryčiau į stalčių kartu su tų, kurie yra kompetentingi, liudijimu, kad „esu vertas“...

Koks Jūsų pašaukimo kelias, nuo ko jis prasidėjo? Kaip Dievas Jus atvedė iki seminarijos vartų, kaip vedė link kunigystės ir vėliau joje? Kokie įsimintiniausi įvykiai atskleidė Jums Dievo planą Jūsų gyvenime?

Primicijų dieną su šeima...

Tikiu, kad mano pašaukimo kelias, kaip ir kiekvieno žmogaus, prasidėjo Dievo mintyje. Vėliau jis tęsėsi tikinčioje šeimoje, kuri pasirūpino, kad gimčiau ne tik jos nariu, bet, per Krikštą, ir Dievo vaiku, tikėjimo bendruomenės, Bažnyčios nariu. Šeimoje buvau žodžiu ir pavyzdžiu mokomas melstis, išpažinti savo tikėjimą. Šias pamokas pratęsė, papildė dalyvavimas tiesos ir gyvenimo prasmės ieškančių bendraminčių rateliuose.

Mintis apie kunigystę brodo tyliai ir pamažu. „Kunigą“ žaidžiau tik vienu metu vaikystėje, o vėliau šią mintį, kuri tai pasitraukdavo, tai vėl prisirišindavo, laikiau slaptoje iki pat dokumentų pristatymo į seminariją momento, kai man buvo jau beveik 21 metai. Įtaką darė įvairių kunigų pavyzdys: jų uolumas, pasišventimas, bendravimas. Šv. Mišioms dažniau patarnauti pradėjau tik paauglystėje: džiaugdavausi ta ramybe, kurią jausdavau šiokiadienio ryto ar vakaro pamaldose. Liko šviesūs prisiminimai iš dalyvavimo jaunimo chore, įvairio-

per vidinius įkvėpi-

se rekolekcijose. →

Laikas seminarijoje prabėgo labai greitai. Tam pasitarnavo ir dienotvarkė, kurios stengiausi laikytis: tarp darbo ir maldos valandų nepamiršdavau ir laisvalaikio, kurį mėgdavau praleisti krepšinio, tinklinio ar futbolo aikštelėse, nors toli gražu nebuvau šių sporto šakų profesionalas. Buvo lengva laikytis dienos ritmo, kai visur

pakviesdavo skambutis. Jo nebelikus, vidinį varpelį yra sunkiau išgirsti, tačiau suprantu, kaip yra svarbu surasti laiko visam tam, kas reikalinga. Nėra būtina turėti daugiau laiko: tiek, kiek Viešpats jo davė, pakanka, tik reikia jį tinkamai paskirstyti.

Seminarijoje įsitvirtino nuostata, kad kunigiškoje tarnystėje nesirinksiu pareigų, bet stengsiuosi atsakingai ir sąžiningai atlikti tai, kas pavesta. Tokia nuostata netrukdo išsakyti savo nuomonę, siūlymus, tačiau padeda ne savo norus statyti aukščiau visko, bet visur pasitikėti Dievu, net jei atrodytų, kad vienas ar kitas pavedimas prieštarautų turimai patirčiai. Panašaus nusiteikimo mus turbūt moko apaštalas Petras, kai sako: „Mokytojau, mes, kiaurą naktį vargę, nieko nesugavome, bet dėl tavo žodžio užmesiu tinklus“ (Lk 5, 5).

Visą gyvenimą jaučiau globojančią Dievo ranką. Neišskirčiau kokio nors ypatingesnio įvykio, po kurio viskas būtų labai radikaliai pasikeitę. Tiesiog įvairūs maži ženklai man liudija, kad Dievas mane veda ir manimi rūpinasi, nors leidžia patirti, kad Jo meilės lobį nešiojuosi „moliniame inde“.

Su kokiais sunkumais ir išbandymais susidūrėte pašaukimo kelyje?

Vargu ar jie yra kažkuo labai ypatingi. Tai ir pagunda užpildyti dieną įvairia „naudinga“ veikla maldos sąskaita, laukti greitų rezultatų užuot kantriai purenus dirvą ir laisčius, pasitikint Tuo, kuris vienas duoda augimą ir vaisių tinkamu metu. Kartais nebuvo lengva ryžtis ieškoti bendradarbių ir juos ugdyti bei su jais dalintis atsakomybe. Manau, kad tokie ir panašūs dalykai nėra vieną kartą pasitaikantys ir visam laikui įveikiami. Reikia visada budėti ir tikslinti kursą, kad išliktum pašaukimo kelyje.

Kodėl jaunimas šiandien nedrįsta atsilipti į Dievo kvietimą? Kokios priežastys lemia klierikų skaičiaus mažėjimą? Kokias matote išeitis iš susidariusios padėties? Koks pasau-

liečių ir dvasininkų vaidmuo skatinant pašaukimus?

Į Dievo kvietimą atsilipti arba neatsilipti kiekvienas asmeniškai, o to priežastys gali būti labai įvairios. Kai Viešpats paliekamas gyvenimo paraštėje, Jo kvietimo galima tiesiog neišgirsti. Kai kada gal nesinori atsakyti kitų gyvenimo teikiamų galimybių, kaip tam Evangelijos minimam jaunuoliui, turėjusiam daug turto. Kartais gal pritrūksta drąsos pasitikėti, kad Dievas yra ištikimas ir Jo kvietimo klausyti tikrai verta. Be abejo, gali išgąsdinti ir įvairūs pašauktųjų nuopoliai, dar ir gandų sustiprinti. Tikriausiai daro įtaką ir nuomonė, kad žmogus negali visam gyvenimui kam nors neatšaukiamai išsipareigoti. Be to, seksualumo kultas trukdo suprasti celibato pašaukimą, meilę kaip savęs dovanojimą. Mažėjančios šeimos ir dėl to viena po kitos užsidarančios mokyklos taip pat negali neturėti įtakos ir klierikų skaičiaus mažėjimui. Visuomenėje atnaujinti jautrumą kviečiančio Dievo balsui padėtų kiekvieno iš mūsų asmeninis atsivertimas, ištikimybė savajam pašaukimui ir džiugus jos liudijimas. Šių metų sausio mėnesį tėvas David Touns JAV Nacionalinės pašaukimų išsąmoninimo savaitės proga paruošė sąrašą dalykų, kurie galėtų paskatinti pašaukimus į kunigystę ir vienuolinį gyvenimą. Vieni iš jų skirti visai Bažnyčios bendruomenei, kiti – specialiai svarstantiems apie pašaukimą. Manau, kad jie paprastais žodžiais taikliai nurodo reikšmingas gaires. Tai ir visos Bažnyčios malda, prašant Pjūties Šeiminingą siųsti naujų darbininkų, tuo būdu ir prisimenant, kur yra kiekvieno pašaukimo pradžia. Svarbus kunigų liudijimas, kad rūpinimasis visų pirma žmonių sielovada, o ne asmeniniu gerbūviu, patogumu, populiarumu, yra prasmingas, teikiantis džiaugsmo. Reikia įvairiomis progomis kalbėti apie pašaukimus, tegul ir trumpais žodžiais juo paminėti, pavyzdžiui, visuotinėse maldose, kad būtų atkreiptas jaunimo dėmesys, jog Dievas šaukia, todėl verta išsiklausyti: maldoje ir tyloje.

Pašaukimo beieškant...

Galiausiai, Jūsų palinkėjimai klierikams?

Linkiu drąsos patikėti Dievui savo gyvenimą ir uoliai ruoštis kunigo tarnystei, vis labiau tampant panašaus nusiteikimo kaip Jėzus, kuris dėl mūsų „apiplėšė pats save“. Viešpats kasdien tepripildo meilės Jam ir kiekvienam žmogui, paprastumo ir nuoširdumo. Visuomenei šiandien mažiau nei bet kuriuo kitu metu reikia kunigo kaip Dievo žmogaus, nešančio viltį ir susitaikinimą, padedančio atskirti šviesą nuo tamsos, skaitančio laiko ženklus, kurie liudija Dievo veikimą šiandien.

“Teesie “

KUNIGAS PAGAL DIEVO ŠIRDĮ

Kl. Marek

Kun. Jurgis Popieluško

Kunigas Jurgis Popieluško gimė 1947 m. rugsėjo 14 d. Okopos kaime netoli Sucholės miestelio, Lenkijoje. Jo tėvai, Mariana ir Vladislovas, buvo ūkininkai. Nuo 1961 m. Jurgis mokėsi Suchovlės licėjuje. Jurgio charakteryje atsispindėjo vienišius, tačiau mokytojui pastebėjo jį esant talentingą ir užsispyrusį. Nuo vaikystės buvo pamaldus ir patarnavo šv. Mišiose. Baigdamas mokyklą, per išleistuvių balių jis vi-

reiškė ketinąs atsiliepti į kvietimą būti kunigu. 1965 m. įstojo į kunigų seminariją Varšuvoje.

Antrais studijų metais klierikas Jurgis buvo paimtas į kariuomenę. 1966 – 68 metais tarnavo specialiaime klierikų padalinyje, esančiame Baltošycach vietovėje. Klierikas kareivis Jurgis Popieluško išsiskyrė drąsa gindamas savo įsitikinimus, tai sukeldavo nemažą įtampų santykiuose su kitais.

Grįžęs iš kariuomenės, klierikas Jurgis sunkiai susirgo. Nuo šiol iki pat gyvenimo pabaigos kovojo su ligomis. 1972 metais gegužės 28d., priėmęs kunigystės šventimus iš kardinolo Stefano Višinskio rankų, klierikas Jurgis tapo kunigu. Savo primicijiniam paveikslėliui kunigas Jurgis pasirinko tokius žodžius: „Siunčia mane Dievas, kad skelbčiau Evangeliją ir gydyčiau sužeistas širdis“.

Pastoracijoje kunigas Jurgis labiausiai mėgo darbą su vaikais ir jaunu. Tačiau jaunimas reikalauja daug dėmesio ir pastangų, o kunigo Jurgio sveikata vis apsunkindavo jo galimybes. 1979 metų sausį jo sveikata visiškai pašlijo, celebruodamas Šventąsias Mišias, jis pasijautė labai blogai ir buvo paguldytas į ligoninę. Po kelių savaičių praleistų ligoninėje, į vikaro pareigas jis jau nebegrižo.

Įvedus karinę parengtį, kun. Popieluško organizavo įvairius karitatyvinius darbus. Įvairiais būdais rėmė persekiojamus ir nuskriaustus žmones. Kunigas Jurgis taip pat rūpinosi labdarų iš užsienio gavimu ir jų paskirstymu. Be materialinių gėrybių, kunigas Popieluško ima rūpintis ir parapijiečių patriotizmu. Ypač nuo 1982 m. jis aukoja Šv. Mišias už Tėvynę ir

sako patriotinio - religinio pobūdžio pamokslus, kuriuose per Evangelijos ir Bažnyčios mokymo prizmę, interpretuoja skausmingą visuomenės padėtį, ragindamas ją keisti.

Tuometinei sovietų valdžiai kun. Jurgio veikla nepatiko, todėl buvo stengiamasi su juo susidoroti. Vis labiau buvo provokuojami įvairūs įvykiai, siekiant sukelti išgastį ir baimę visų mėgiamam kunigui. Du kartus buvo įsilaužta į kunigo namus, jis buvo sekamas, sugadintas jo automobilis ir net į butą įmestas sprogmuo. Du kartus kunigas Jurgis Popieluško buvo patekęs į autoavarijas, kurios atrodė buvusios iš anksto surežisuotos. Tuo metu bažnytinei hierarchijai be paliovos buvo siunčiami kaltinamieji laišakai, jog kunigo Jurgio pamokslai yra nukreipti prieš tarybinę valdžią ir skatina tautiečių neapykantą. 1983 m. gruodį kunigui Jurgiui buvo iškelta baudžiamoji byla su konkrečiais kaltinimais.

Prasidėjo sunkiausias šio kunigo gyvenimo etapas. 1984 metų sausio – birželio mėn. kunigas Jurgis buvo tardytas trylika kartų, suimtas, bet Bažnyčios hierarchų užtarimu paleistas. Visą šį sunkų laiką kunigas nenustojo šauktis Dievo pagalbos, daug meldėsi. Ypatinai jį palaikė draugai bei parapijiečiai, ypač Varšuvos vyskupas ir kun. J. Boguckij. 1984 m. rudenį kun. Jurgio padėtis buvo labai sunki. Jis tikėjo savo tarnystės svarba, bet buvo labai išsvargintas vis nesiliaujančių atakų, jautė artėjant mirties valandą. Prasta sveikata ir nuolatinė įtampa galėjo būti įveikta tik rimtu poilsiu. Kunigui Popieluško kilo mintis studijuoti Romoje ir taip pailsėti, tačiau jis jautė, jog jo tarnystė labiau reikalinga Varšuvai. Neilgai trukus, jo tarnystė buvo paženklinta kankinio vainiku. 1984 m. spalio 19 d. kun. Jurgis Popieluško buvo žiauriai nukankintas ir nužudytas.

Nužudytojo kunigo kapas — Varšuvoje prie šv. Stanislovo Kostkos bažnyčios — tapo gausiai lankoma piligrimine vieta. Prie šio Dievo tarno kapo 1987

metais meldėsi ir popiežius Jonas Paulius II.

Garbingojo kunigo Jurgio Popieluško beatifikacijos ceremonija įvyks š.m. birželio 6 d., sekmadienį, 11val., maršalo J. Pilsudskio aikštėje Varšuvoje.

